

[Stein.]

imod under vanskelige Forhold Gang paa Gang har vist, at den lededes med et ansvarsbevidst Samfundssind.

Naar man nu staar i den Situation at skulle træffe en Nyordning for Fremtiden, maa det naturligvis erkendes, at der i den mellemliggende Periode er sket en overordentlig stærk Udvikling. Jeg behøver i denne Forbindelse blot at minde om den ene Ting, at da Nationalbanken i sin Tid oprettedes, fandtes der ikke her i Landet en eneste privat Bank. Men det, som navnlig i Øjeblikket maa gøre sig gældende, er naturligvis de Erfaringer, man i de sidste Tiaar har indhøstet her i Landet; Erfaringer, der viser, at i saa bevægede Tider som dem, vi har gennemlevet, vil en vis Samvirken mellem Seddelbanken og Statsmagten være en uundgaelig Nødvendighed. Det kan ogsaa siges paa den Maade, at i Tider, hvor der skal føres en virkelig Pengepolitik, en virkelig Valutapolitik, bliver det en Opgave, som Statsmagten ikke kan holdes uden for, selv om det naturligvis til syvende og sidst bliver afgørende eller i alle Tilfælde altid vil være i høj Grad bestemmende, hvilke Personer der staar i Spidsen paa den ene og den anden Plads.

Det ærede 4de tingvalgte Medlem (Rytter) udtalte, at naar man nu stod over for den Opgave at skulle tilrettelægge Forholdene for Fremtiden, havde man to Veje at gaa: enten den at lægge Banken ind under Staten eller den Mellemvej at give Banken en vis fri Stilling i Forhold til Statsmagten. Det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Christensen), Socialdemokratiets Ordfører, erklærede sig for principiel Tilhænger af den rene Statsbank. Det foreliggende Forslag har imidlertid valgt Mellemvejen. Man har ud fra de Erfaringer, der foreligger fra tidligere Tid, aabenbart tilstræbt at give Seddelbanken en vis Uafhængighed, den Uafhængighed, som er nødvendig for den Institution, der skal have til Opgave at administrere Seddeludstedelsesretten her i Landet. Det er jo det springende Punkt. Naar Statsmagten har angivet den valutariske Linie — det Sted, hvor Statsmagten efter min Mening maa sætte ind ud fra de Erfaringer, vi har høstet netop i de senere Aar —, bør Seddelbanken i øvrigt staa saa uafhængigt, som det er muligt.

Om det nu virkelig er lykkedes, saaledes som det er blevet udtrykt af den højtærede Handelsminister i det andet høje Ting, gennem det foreliggende Forslag at give Staten, hvad Statens er, og Seddelbanken, hvad der naturligt tilkommer den, vil altid kunne omtvistes. I alle Tilfælde gælder det, at en selvejende Institution i aller-egentligste Forstand kan man ikke sige, der er Tale om, for det er jo Staten, der tilskylder Grundfonden, det er Staten, der faar Overskuddet, og det er derfor ogsaa Staten, der er den faktiske Ejer.

Man har da fra Regeringens Side tilstræbt at skabe Uafhængighed, skabe Sikkerhed ad anden Vej, navnlig gennem Valget af Ledelsen, først og fremmest gennem de Valgbestemmelser, der gælder for Repræsentantskabet, ifølge hvilke Repræsentantskabet, bortset fra de rigsdagsvalgte og de regeringsvalgte Medlemmer, fornyes ved Selvsupplering. Jeg lagde Mærke til, at det ærede 4de tingvalgte Medlem (Rytter) ikke var tilfreds med denne Ordning. Det er for saa vidt besynderligt fra den Side set, som det netop er den Ordning, der praktiseres i Landets Sparekasser, i alle Tilfælde i vidt Omgang, og jeg kan ikke sige andet ud fra mit Synspunkt, end at den Ordning, man her har valgt, byder adskillig Sikkerhed, i hvert Fald den Sikkerhed, som man under de givne Forhold kan opnaa. For det er jo rigtigt, hvad det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (P. Christensen) sagde, at dette Lovforslag for saa vidt er Udtryk for et Kompromis. Vi staar i den Situation, at der skal skabes en Løsning; saa ser man praktisk og naturligt paa, hvor langt man kan naa.

Det er ikke saaledes, at jeg i alle Enkeltheden er fornøjet med det foreliggende Forslag. Man kunde have skabt større Sikkerhed for den Uafhængighed, som ogsaa jeg lægger Vægt paa, ved at have gjort Banken i videre og i videste Forstand til en selvejende Institution. Ifølge Lovforslagets § 32 skal ganske vist det givne Grundlag for Seddelbankens Virksomhed ikke kunne ændres uden med Tilslutning af et Flertal af samtlige Repræsentantskabets Medlemmer, men der er det at sige hertil, at denne Bestemmelse gælder kun til Udgangen af 1948; efter den Tid, altsaa efter kun 12 Aars Forløb, kan Statsmagten gøre med National-